

Norbert z Xantenu (z Magdeburku), zakladatel řádu, arcibiskup Opraem

narozen: kolem r. 1082 v Xantenu,
Severní Porýní–Vestfálsko

Podle legendy učinil blesk z Norberta z Xantenu, který sice patřil k duchovnímu stavu, ale žil velmi světsky, niterného, pokorného kajícího. Zázitek s bouří se prý přihodil tomuto zakladateli kláštera r. 1115 při jízdě na koni a ovlivnil ho natolik, že pocítil blízkost smrti a slíbil změnu života.

Norbertovo rozhodnutí bylo konečné. Dosud byl podjáhmem, dal se vysvětit kolínským arcibiskupem na kněze a šel od nynějška jako putovní kazatel zemí a hlásal horlivě slovo Boží. V roce 1118 rozdal celý svůj majetek a odebral se do St-Gilles v jižní Francii, kde se zdržoval papež Gelasius II. Od něho dostal Norbert oficiální dovolení působit jako posel víry. Přílišná námaha spojená s úmornou apoštolskou činností způsobila, že jednoho dne těžce onemocněl a byl tak donucen přerušit misijní činnost. Sotva se pozdravil, uchýlil se r. 1120 s několika svými žáky a se svým nejlepším přítelem Hugem z Cambrai-Fosses do flanderské pustiny v blízkosti Laonu, severozápadně od Remeše. Malé místo Prémontré, kde se muži usadili, se mělo stát zárodkem premonstrátského řádu.

Norbert, zakladatel řádu - členové se nazývají také norbertini - dal svému malému společenství řeholi sv. Augustina; vznikl reformní řád augustiniánských kanovníků. Premonstráti, odění v bílé řeholní roucho, se snažili s neúprosnou vážností a nejpřísnějším duchem pokání obnovit původní řeholní ideál. Posvěcováním vlastní osoby chtěli mniši dosáhnout posvěcení okolí.

Pověst „svatých mnichů“ se rychle šířila, stále více stejně smýšlejících proudilo do Prémontré, dobře ukrytého v hustých lesích, aby se připojili k Norbertovi. Hledá-li dnes cestující stopy tohoto základního stanoviště premonstrátů, nachází jen několik skrovných zbytků prvního kláštera. Přibýlo starého zdiva, s historickým stanovištěm dnes hraničí sportovní hřiště. Pláče Saint-Norbert uprostřed nenápadně vesnice upomíná na své nejslavnější „obyvatele“. A přece ještě dnes pozorovatel pocítí, proč si vybral německý zakladatel řádu právě tento kousek země k uskutečnění své ho životního díla. Je to místo myšlení a meditace.

Z 20. století zpět do 12. století. Šest roků po založení přijal Norbert při cestě do Říma potvrzení svého řádu z rukou papeže Hono-ria II. Sotva se vrátil do Prémontré, dostal jmenování magdeburským arcibiskupem. Bos vešel o několik měsíců později do

města, oslavován obyvatelstvem, které ho velmi obdivovalo. Zakrátko přivedl Norbert pokleslou diecézi k rozkvětu. Jeho reformy mu však přivodily i mnoho nepřátel, dokonce byly na něho páhány atentáty.

Po četných poctách zemřel neobyčejný muž církve, který předal vedení svého řádu už r. 1128 svému příteli Hugovi, 6. června 1134 v Magdeburku. Byl pochován zprvu v tamějším řádovém kostele, r. 1627 se pak dostaly jeho ostatky do premonstrátského opatství Strahově v Praze.

Slavné slovo zakladatele řádu, kterého r. 1582 svatořečil papež Řehoř XIII., znělo: „Byl jsem u dvora, žil jsem v klášteře, stál jsem ve vysokých čestných úřadech církve, a všude jsem se naučil, že není nic lepšího, než odevzdat se zcela Bohu.“

Úcta a tradice: zvláštního úctí vání se Norbertovi dostávalo odedávna v Belgii.

Znázorňování: Norbert je znázorňován v premonstrátském oděvu nebo v oděvu arcibiskupa. Někdy je ho vidět s jinými českými zemskými patrony, např. u sv. Víta. Často má Norbert u sebe kalich nebo monstranci, někdy leží u jeho nohou d'ábel. Jedním z nejstarších Norbertových obrazů je freska v kostele sv. Severa v Orvietu; pochází ze 14. století.

Máme před sebou příklad úcty k eucharistii i k životu. Láska k živému Bohu v eucharistii musí růst i v mém životě a také úcta k životu, který je darem od Boha a v současné době potřebuje obhajobu. Prvním desátkem růžence poprosím, aby Bůh pro přímlovu sv. Norberta dal našemu národu poznat, že dítě je nezasloužený dar. A aby osvobodil ty, kteří jsou touhou po dítěti zaslepeni a podstupují těžce hříšné metody umělého oplození.

Bože, Tys dal své církvi svatého biskupa Norberta a naplnil ho láskou k modlitbě a pastýřskou horlivostí; na jeho přímlovu dávej i dnes svému lidu pastýře podle svého srdce a hojnou duchovní pastvu. Prosíme o to skrze Tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s Tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. Amen

Část podle knihy: Rok se svatými